

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Tamara Skrozza, Ana Martinoli, Zlatko Čobović i Dušan Aleksić, na sednici održanoj 24. 9. 2026. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstovima „Zbog pronevere od 10 miliona dinara lokalni političar osuđen na svega 6 meseci kućnog pritvora, tužilaštvo tražilo veću kaznu” i „Advokati osuđenog odbornika iz Leskovca optužili Rešetku da vrši pritisak na sud”, objavljenim 17. i 24. jula 2024. godine, portal „Rešetka.rs”

1.prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se novinarskih standarda koje propisuje Kodeks, kao i da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2. prekršio je tačke 5 i 6 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novnarke), po kojoj su novinari/novinarke dužni/dužne da poštuju pravo pretpostavke nevinosti i ne smeju nikoga proglasiti krivim do izricanja pravosnažne sudske presude, a urednici/urednice da poštuju pravo na odgovor i ispravku i da ih blagovremeno objave,

3.prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima) o obavezi novinara/novinarki da konsultuju što više izvora.

Tekstovima: „Odbornik Pupica prvostepeno osuđen na šest meseci zatvora u kućnim uslovima zbog šverca duvana, tužilaštvo tvrdi da je kazna blaga”, „Zašto se vlast grčevito bori da se u skupštini ne priča o Pupicinoj presudi? – VIDEO”, „Posle četiri godine postupka odbornik Ljubiša Stanković Pupica pravosnažno osuđen na devet, a njegov sin na šest meseci kućnog zatvora”, „Pravosnažno osuđeni Leskovčanin šetao sa Bogoljubom Karićem, Pokret snaga Srbije tvrdi: ‘Ne poznajemo ga!’” i „Pupica ponovo obmanuo javnost: Tvrdio da je osuđen zbog sedam kilograma duvana, presuda pokazuje da je priznao šverc više od 1,6 tona”, objavljenim od 14. aprila do 31. jula 2026. godine **nije prekršen Kodeks novinara i novinarki Srbije.**

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Ljubiša Stanković podneo je žalbu zbog ukupno 23 teksta objavljena od 19. jula 2024. do 31. jula 2026. godine, ali je posebno ukazao na prekršaje Kodeksa u sedam tekstova, čije je linkove dostavio. Naveo je da ne osporava pravo medija da izveštava o krivičnom postupku, niti traži da Savet preispituje njegovu krivičnu odgovornost, ali se žali na način na koji su činjenice predstavljene, na mešanje činjenica sa komentarima i političkim optužbama, na to što su ga proglasili krivim pre nego što je doneta presuda, na ponavljanje kvalifikacija koje ne odgovaraju nazivu krivičnog dela iz presude, predstavljanje njegovih tužbi kao pritiska na medije i nastavljanje izveštavanja na isti način i posle donošenja presude, uljučujući i članak o njegovom sinu. Istakao je da nije reč o jednom tekstu ili jednoj grešci, nego o tome da se o njemu kontinuirano izveštava kao o „šverceru”, „dileru duvana”, o tome da je „ojadio budžet”, „proneverio 10 miliona”, pominju se navodne političke protivusluge, navodni uticaj na sud, pritisci na novinare, tvrdi se da je „ponovo obmanuo javnost”... Predmet žalbe je, zato, kumulativan efekat toga, jer se ista osoba godinama iznova predstavlja kroz krivične i ponižavajuće etikete, postupak se povezuje sa sudijama, politikom, zaposlenjem supruge i navodnim pritiscima na medije, a određene tvrdnje, poput one da je reč o „pronoveri budžetskih sredstava” se ponavljaju i posle donošenja presude.

Redakcija je, u odgovoru na žalbu, između ostalog, navela da su o ovom slučaju izveštavali tokom više godina, u različitim fazama sudskog postupka, od vremena kada je Stanković bio kandidat za odbornika, preko perioda u kojem je obavljao odborničku funkciju, pa sve do pravosnažne presude i prestanka njegovog mandata, te da ne prihvataju pokušaj da se celokupno izveštavanje o ovom slučaju predstavi kao proizvoljan napad na njegovu ličnost, niti da se naknadnim događajima poništi pravo medija da izveštava o onome što je bilo predmet javnog interesa u trenutku objavljivanja. „Rešetka smatra da je izveštavala o temi od javnog interesa, da je pratila sudski postupak u kontinuitetu i da je objavljivala informacije koje su bile dostupne iz sudskih i drugih izvora. Smatramo da žalba Ljubiše Stankovića ne može biti posmatrana izvan konteksta njegovog javnog delovanja, političkog angažmana, sudskog postupka i pravosnažne presude. Rešetka nije imala nameru da izmišlja činjenice niti da Ljubišu Stankovića predstavi kao osuđenog pre donošenja presude”, navodi se u odgovoru na žalbu. Ukazali su i na to da, ukoliko je u pojedinom tekstu došlo do nepreciznosti u formulaciji, to ne može biti osnov za osudu celokupnog izveštavanja o ovom slučaju.

Po oceni članova Komisije za žalbe, žalba je kompleksna, odnosi se na više tekstova različitog kvaliteta i ima više slojeva. Reč je o temi od nesumnjivog javnog značaja, budući da medij ima pravo i obavezu da izveštava o radu lokalnih javnih funkcionera, naročito kada se protiv njih vode krivični postupci. Komisija zbog toga ne misli da se je medij vodio kampanju protiv podnosioca žalbe, jer je bilo razloga i povoda da se slučaj kontinuirano prati, a sam broj objavljenih tekstove ne može biti potvrda teze da je reč o nameri da se naruši reputacija žalioca, iako u nekim tekstovima ima izvesne malicioznosti.

Komisija, međutim, smatra da povremeno nije izveštavano sa dovoljno profesionalna pažnje, odnosno da je bilo propusta koji predstavljaju prekršaj Kodeksa u tekstovima objavljenim 2024. godine. Po mišljenju Komisije, kasnije objavljeni tekstovi su bolje, preciznije i tačnije napisani.

Kad je reč o formulacijama koje se ponavljaju o „proneveri 10 miliona budžetskih sredstava“, koja se pojavljuje u tri teksta i uopšte o proneveri budžetskog novca, pravno, to jeste pogrešna formulacija, jer je žalitelj osuđen za nedozvoljen promet akciznih proizvoda. U pitanju su dva različita krivična dela: pronevera je krivično delo protiv službene dužnosti, a nedozvoljen promet akciznih proizvoda poresko krivično delo. Novinari u ovakvim slučajevima često koriste formulacije „budžet je oštećen za...“ ili „država je uskraćena za prihod od akciza i PDV-a“. Formulacija koja je u ovom slučaju upotrebljena verovatno predstavlja (nespretni) pokušaj da se uprosti komplikovana pravna formulacija i Komisija je odlučila da u tekstovima u kojima nema drugih prekršaja Kodeksa zanemari ovu lošu formulaciju.

Članovi Komisije saglasili su se da su tekstem „Zbog pronevere od 10 miliona dinara lokalni političar osuđen na svega 6 meseci kućnog pritvora, tužilaštvo tražilo veću kaznu“, prekršene odredbe iz poglavlja Istinitost izvetavanja i to najpre tačka 1, u okviru koje je propisano i da novinar mora saopštavati tačne informacije u odgovarajućem kontekstu. Takođe, u tekstu ne postoji jasna razlika između onoga za šta je podnosilac žalbe osumnjičen i presude o kojoj se izveštava: posle prvostepene presude tekst prelazi na „sumnjičio se“ i „bili su osumnjičeni“. Nije jasno šta je sud utvrdio, a šta je navod iz optužnice. U tekstu se dva puta ističe da je tužilaštvo tražilo veću kaznu, ali se ne navodi koliku. Bez tog podatka čitalac ne može da proceni ni reč „svega“ u naslovu.

Najveći problem je, međutim što iz naslova, pa i iz samog teksta (na osnovu, kako je navedano, potvrde iz suda) proizlazi da je krivica konačno utvrđena. Ispostaviće se da nije. Jedini navodni izvor je neko iz suda, odnosno dva službenika iz suda, kako je u navedeno odgovoru na žalbu. To je mogući pouzdan izvor, ali će se kasnije informacija ispostaviti kao netačan. Sem toga, nema reakcije Stankovića ili branioca, niti podatka o krivičnom delu po Krivičnom zakoniku i datumu presude, čime je prekršena i odredba po kojoj je novinar u obavezi da konsultuje više izvora.

U vezi sa tekstem „Advokati osuđenog odbornika iz Leskovca optužili Rešetku da vrši pritisak na sud“ takođe su, po oceni članova Komisije, prekršene odredbe iz poglavlja Istinitost izveštavanja, jer je ponovljena greška iz prvog teksta. Mešaju se presuda i sumnja: posle izrečene presude tekst opisuje za šta se Stanković „sumnjičio“, a „kućni pritvor“ nije kazna, već mera tokom postupka.

Takođe, nije napravljena jasna razlika između činjenica i komentara. Umesto izveštaja o prigovoru advokata, redakcija se sa njima spori u samom tekstu („trebalo je da se informišu kod svog klijenta“). Medij ima pravo da odbrani svoje izveštavanje, ali odgovor mora biti

jasno odvojen od izveštaja, na primer kao napomena redakcije. Ovako su činjenice, polemika i ocena pomešane. Iz imejla advokata preneti su samo jedna rečenica, da nisu dobili presudu. Nije jasno na šta se odnosi optužba za „pritisak na sud“, kako su advokati obrazložili prigovor, niti ko su oni. Čitaocima nije omogućeno da ocene njihov prigovor, dostupan im je samo odgovor redakcije na praktično demanti advokata. Ako je mejl advokata upućen kao odgovor na tekst, redakcija je trebalo da ga objavi, a ne da ga prepriča u jednoj rečenici i polemiše sa njim. Time je prekršena i tačka koja se odnosi na obavezu objavljivanja odgovora.

Po mišljenju Komisije, u tekstu je prekršena i odredba koja se odnosi na pravo na pretpostavku nevinosti, jer se u naslovu navodi „osuđeni odbornik“, bez naznake da nije reč o pravosnažnoj presudi. Kasnije će se ispostaviti da presude nije ni bilo.

Iako je reč o tekstovima iz 2024. godine, koji su objavljeni pre usvajanja važećeg Kodeksa novinara i novinarki Srbije, prekršene odredbe navedene su po novom kodeksu. Sve odredbe postojale su i u prethodnom dokumentu, te je i u vreme objavljivanja spornih tekstova postojala obaveza novinara i urednika da postupaju u skladu sa njima.

Beograd, 24. 9. 2026.

Predsedavajuća

Jelena Petković